

fatte deres Stilling paa anden Maade, end jeg har sagt. Nu skal jeg ikke komme videre ind paa Sagen; der bliver vel nok Leilighed dertil senere, og sfer det ikke, kan det jo være det Samme.

Derimod er jeg nødt til at gjøre et Par Bemærkninger til det ærede Medlem fra Randers (N. P. Jensen). Jeg beklager, at det ærede Medlem er gaaet, men jeg kan ikke forstaae ham for nogle Bemærkninger. Han har nemlig direkte angrebet mig i sine Udtalelser, og jeg er derfor nødt til at berigtige de Udtalelser, han har fremsat. Det ærede Medlem har for Skik altid at klage over, at hans Ytringer ikke forstaas rigtigt, og tale om Rigsdagstidenden. Jeg skal derfor bede det ærede Thing om at høre, hvad det ærede Medlem har sagt. Det ærede Medlem omtalte Dueller og sagde da om disse Dueller, om den Lov, som „er skreven i vore Sjæter“: „Officerkorpsene have altid haft en diskretionær Myndighed til at afgjøre Tvistigheder, der opstaa mellem Officerer indbyrdes, og ligeledes Tvistigheder mellem Officerer og Folk, som staa udenfor.“ Denne Myndighed, d. v. s. denne Ret til at raade til Duel, til at lade Sagen afgjøre med Duel eller til at forsone Parterne uden Duel, hvis man kan, har nu kun, som det ærede Medlem siger, været hjemlet ved Vedtægt, og han indrymmer altsaa, at det er en Myndighed, der ikke har Noget med Loven at gjøre. „Men hidtil“, fortæller derpaa det ærede Medlem, „har man aldrig fundet Anledning til at beklage sig over, at den — nemlig Vedtægten — eksisterede. Den har i de fleste Tilfælde gaaet, kun i sjældne Tilfælde har den ført til, at Folk ere komne til at slaas, og selv om det er kommet til Duel, har der som oftest kun resulteret — jeg haaber ikke at blive misforstaaet, naar jeg siger en lille nyttig Blodsudgydelse, der ofte har bevirket, at Folk, der i mange Aar have gaaet og set sig gale paa hinanden, ere blevene de bedste Venner i Livet; om Duel paa Liv og Død har der aldrig været Tale.“ Det er det ærede Medlems Ord, og jeg kalder dem et Forsvar for Dueller og tror ikke, at noget Menneffe, som har hørt, hvad det ærede Medlem har udtalt, vil negte, at han her har ført et Forsvar for Dueller. I Anledning af dette sagde jeg først, at Spørgsmaalet om den Lovovertrædelse eller Iffe-Lovovertrædelse, som har havt til Følge, at en Mand er bleven affærdiget, fordi han ikke vil duellere, nok fortjente et Svar fra Ministerens Side, og jeg bemærkede derpaa, at Sagen var bleven dragen frem af det ærede Medlem for Randers, som dog kun talte i Almindelighed om Principet, altsaa ikke om den enkelte Sag, og jeg tilspøiede derpaa: „Jeg tilstaaer, at det Forsvar, han leverede for Principet“ — for Duellers Uilidelighed — „efter min Mening ikke var overbevisende og ikke heldigt i en lovgivende Forsamling; thi hvad han sagde, var dog i Grunden kun det, at fordi man i visse militære Kredse er af den Mening, at

Loven ikke bør holdes, saa bør den ikke holdes.“ Jeg tror ikke, det er for fri en Oversættelse af en Motivering, der væsentlig i Korthed ikke gik ud paa Andet, end at Duellers Uilidelighed var en Vedtægt, man har havt i lange Tider. „Det forekommer mig“ — fortætte jeg — „ikke heldigt at sige Sligt i en lovgivende Forsamling. Sagens Nødvendighed eller Forsvaret for selve Duellen skulde navnlig ligge deri, at det ærede Medlem, som det synes mig, forklarede os, at disse Dueller ikke vare af nogenformhelt farlig Natur.“ Jeg tror, at det er fuldstændig overensstemmende med, hvad det ærede Medlem har sagt, thi han søgte navnlig at gjøre os fortrølig med Dueltanten ved til Slutning at henvise til den ufsædelige Blodsudgydelse, idet der altid var sørget for, at man kom ret skikkelig derfra. „Det er ganske vist“ — spøiede jeg til — „beroligende og mindre gruopvækkende, end vi havde troet, naar det gaar for sig saaledes i al Fredelighed og Skikkelighed.“ (Et Medlem: Det har Medlemmet for Randers ikke sagt.) Nei, naturligvis har han ikke sagt det i en saa spændende Form, det var hans Mening at være alvorlig, det forstaaer jeg meget godt; men jeg tror ikke, at noget Menneffe, som overhovedet forstaaer en Diskussion, vil sige Andet, end at jeg fuldstændigt har gengivet, hvad det ærede Medlem har sagt, det vil sige Grundtanken i hans Argumentation; thi Gangen i hans Argumentation var jo, at Dueller, skjøndt de ere mod Loven og kun byggede paa Vedtægt, ere gavnlige, og navnlig forsvarede han dem til Slutning med, at de ikke ere farlige. Ja, jeg beklager, at det ærede Medlem er borte, men jeg har nu oplæst hans egne Udtalelser og oplæst mine egne, og jeg tror ikke, at der længer kan være nogen Misforstaaelse i Henseende til, hvad jeg virkelig har sagt. Hvis det ærede Medlem yderligere vil læse mine Ytringer igjennem, vil han finde, at jeg har beklaget, at et Medlem, som ikke blot er Rigsdagsmand, men ogsaa Embedsmand, her i denne Forsamling har forsvaret noget ulovligt, nemlig Dueller, og ikke kunnet forsvare dem med andre Grunde end, at det var nu en Gang en Vedtægt, og at Dueller tidt havde havt gode og nyttige Følger og navnlig ikke medført nogen Blodsudgydelse. Det har nu det ærede Medlem ikke kunnet finde sig i, men har i den Anledning beklaget sig over, at hans Udtalelser ere stillede paa Sovebet. Nei, det ere de ikke. Men det ærede Medlems Udtalelser ere af den Natur, at de maatte drages frem her. Thi det kan ikke gaa an, at Handlinger, der ere ulovlige, blive forsvarede her, og naar de forsvares paa den Maade, det ærede Medlem har gjort, maa han finde sig i, at hans Forsvar bliver kritiseret paa den Maade, jeg har gjort. Det ærede Medlem har nu igjen udtalt sig om Sagen, men han har kun sagt akkurat det Samme som forrige Gang. (N. P. Jensen: Maa jeg bede om Ordet). Jeg maa tilstaa, at jeg blev meget forbauset ved at høre,